

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3461/2023. (XI. 7.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Kecskeméti Törvényszék 2.Bf.108/2022/17. számú ítélete és a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény 353. § (1) bekezdése, valamint a (2) bekezdés a) és b) pontja alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján nyújtott be alkotmányjogi panaszt.
- [2] Az indítványozót a Kiskunhalasi Járásbíróság 2021. november 24-én meghozott 10.B.273/2021/4. számú ítéletével embercsempészés büntetében bűnösnek találta és három év szabadságvesztésre, emellett három év közügyektől eltiltásra ítélte. Az elsőfokú bíróság ítélete ellen a vádlott és a védője elsődlegesen felmentésért, másodlagosan eltérő minősítés megállapítása miatt, harmadlagosan enyhítésért jelentettek be fellebbezést. A Bács-Kiskun Megyei Főügyészség átiratában az elsőfokú ítélet helyben hagyását indítványozta. A tényállás és az indokolás kiegészítését követően a Kecskeméti Törvényszék 2022. november 17-én hozott 2.Bf.108/2022/17. számú ítéletével végrehajtásában felfüggesztett szabadságvesztésre enyhítette az indítványozó büntetését, egyebekben helyben hagyta az elsőfokú ítéletet.
- [3] 1.1. Az indítványozó ezt követően nyújtott be alkotmányjogi panaszt a Kiskunhalasi Járásbíróság 10.B.273/2021/4. számú ítélete és a Kecskeméti Törvényszék 2.Bf.108/2022/17. számú ítélete ellen.
- [4] Indítványában az Alaptörvény C) cikkére, M) cikkére, R) cikkére, I–IV. cikkére, XV. cikkére, XXIV. cikkére, XXVIII. cikk (1)–(4) bekezdéseire, valamint 28. cikkére hivatkozva indítványozta az ítéletek megsemmisítését. Indítványában alapvetően a büntetőeljárás valamennyi szakaszával (a nyomozással, a letartóztatással, valamint a bírósági eljárással) kapcsolatban azt kifogásolta, hogy nem biztosították az eljárásban jogai gyakorlását. Sérelmezte, hogy a bíróságok kizárólag az ügyészség által beterjesztett indítványra, és nem tényekre alapozták az ítéletüket. Az indítványozó hiánypótlási felhívásra kiegészített beadványában a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény 353. § (1) bekezdése és (2) bekezdése a) és b) pontjának megsemmisítését is kérte.
- [5] 2. Az Alkotmánybíróság az Abtv. 56. § (1) bekezdése alapján mindenekelőtt az alkotmányjogi panasz befogadhatóságáról dönt. Az Alkotmánybíróság tanácsban eljárva először azt vizsgálta meg, hogy az alkotmányjogi panasz megfelel-e a törvényben előírt befogadhatósági feltételeknek.
- [6] A jogszabályi rendelkezés alaptörvény-ellenességét állító indítvány elem vonatkozásában az indítványozó nem jelölte meg azt az alaptörvényi, illetve törvényi rendelkezést, amely az Alkotmánybíróság hatáskörét megalapozza az indítvány elbírálására, ezért az indítvány ezen eleme nem felel meg az Abtv. 52. § (1b) bekezdés a) pontjának.
- [7] 2.1. Az indítványozó az Abtv. 27. §-a alapján terjesztette elő az alkotmányjogi panaszt. Az alkotmányjogi panaszt az Abtv. 30. § (1) bekezdése szerint hatvan napon belül kell benyújtani. Az indítványozó a panaszt a törvényi határidőn belül terjesztette elő. Az indítványozó jogosultnak és érintettnek is tekinthető, mivel saját egyedi ügyével összefüggésben terjesztette elő alkotmányjogi panaszát. Az indítvány tartalmazza az Alkotmánybíróság hatáskörét megalapozó törvényi rendelkezést (az Abtv. 27. §), a támadott bírósági határozat megjelölését, az Alaptörvény sérülni vélt rendelkezéseit [C) cikk, M) cikk, R) cikk, I–IV. cikk, XV. cikk, XXIV. cikk, XXVIII. cikk (1)–(4) bekezdései, valamint a 28. cikk]. Az indítvány kifejezett kérelmet tartalmaz továbbá abban a tekintetben, hogy az Alkotmánybíróság állapítsa meg a támadott bírósági határozat alaptörvény-ellenességét és semmisítse meg azt. Az indítványozó jogorvoslati lehetőségeit kimerítette, így az indítvány e tekintetben is megfelel a törvényi feltételeknek.

- [8] 2.2. Az Abtv. 52. § (1) bekezdése értelmében az indítványnak határozott kérelmet kell tartalmaznia. A határozott kérelem követelménye azt is magában foglalja, hogy az indítványnak egyértelműen elő kell adnia az eljárás megindításának indokait, alkotmányjogi panasz esetén az Alaptörvényben biztosított jog sérelmének lényegét, továbbá indokolást arra nézve, hogy a sérelmezett jogszabály, jogszabályi rendelkezés, bírói döntés miért ellentétes az Alaptörvény megjelölt rendelkezésével [vesd össze: Abtv. 52. § (1b) bekezdés *b*) és *e*) pont]. Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint visszautasításra ad okot, ha az indítványozó érvelése nem tartalmaz alkotmányjogilag értékelhető indokolást. Az alkotmányossági összefüggéseket tehát be kell mutatnia az indítványozónak {a legutóbbi gyakorlatból lásd például: 3053/2019. (III. 14.) AB végzés, Indokolás [12]; 3231/2018. (VII. 2.) AB végzés, Indokolás [13]; 3327/2019. (XI. 26.) AB végzés, Indokolás [14]; 3353/2019. (XII. 6.) AB végzés, Indokolás [21]; 3077/2020. (III. 18.) AB végzés, Indokolás [17]}.
- [9] Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az indítványozó az Alaptörvény I–IV. cikke, XV. cikke, XXIV. cikke, valamint a XXVIII. cikk (2)–(4) bekezdései vonatkozásában nem adott elő olyan indokolást, amely alkotmányjogilag értékelhető módon támasztja alá a támadott bírói döntések és az Alaptörvény megjelölt rendelkezéseinek vélt sérelme közötti összefüggést. Az indítványozó hivatkozott a jogorvoslathoz való jog sérelmére is, de az erre vonatkozó alaptörvényi rendelkezést nem jelölte meg. Az indítványozó sérelmezte továbbá, hogy az eljáró hatóságok és a bíróságok eljárásuk során nem tartották tiszteletben az alapvető jogait, nem tartalmaz azonban az alkotmányjogi panasz indokolást arra nézve, hogy a kifogásolt bírói döntések mennyiben állnak ellentétben hivatkozott alaptörvényi rendelkezésekkel. Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint az indokolás hiánya az ügy érdemi elbírálásának akadálya {lásd pl. 3058/2016. (III. 22.) AB végzés, Indokolás [11]; 3245/2016. (XI. 28.) AB végzés, Indokolás [10], [13]}. Mivel az alkotmányjogi panasz a határozott kérelem Abtv. 52. § (1b) bekezdés *b*) és *e*) pontjában megjelölt kritériumainak nem felel meg, így azt az Alkotmánybíróság érdemben nem vizsgálhatta.
- [10] 2.3. Az Abtv. 27. § (1) bekezdésének megfelelően alkotmányjogi panasz előterjesztésére csak valamely Alaptörvényben biztosított jog sérelmére hivatkozással van lehetőség. Az Alkotmánybíróság az indítványnak az Alaptörvény C) cikk, M) cikk, R) cikk, valamint a 28. cikk sérelmére vonatkozó része kapcsán megállapította, hogy az indítvány nem teljesíti az Abtv. 27. § (1) bekezdés *a*) pontja szerinti feltételt.
- [11] 2.4. Az Alkotmánybíróság az indítványnak az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésének sérelmére vonatkozó része kapcsán megállapította, hogy az indítvány megfelel az Abtv. 52. § (1b) bekezdésében támasztott – a határozott kérelemre vonatkozó – törvényi feltételeknek. Az indítványozó megjelölte ugyanis az Alaptörvény sérelmet szenvedett rendelkezését és ezek tekintetében részletesen meg is indokolta sérelmének mibenlétét.
- [12] 3. Az Abtv. 29. §-a szerint az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés esetén fogadja be.
- [13] Az indítványozónak az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésével kapcsolatos kifogásai alapvetően arra irányultak, hogy a bíróságok figyelmen kívül hagyták azokat a bizonyítékokat, amelyek az indítványozó „ártatlanságát” bizonyították volna. Kifogásolta továbbá, hogy a Kecskeméti Törvényszék nem vette figyelembe a fellebbezésében foglalt kifogásait. Az Alkotmánybíróság ezzel összefüggésben rámutat, hogy következetes gyakorlata szerint az Abtv. 27. §-ában szabályozott hatáskörében eljárva a bírói döntés és az Alaptörvény összhangját biztosítja {7/2013. (III. 1.) AB határozat, Indokolás [33]}. Az Alkotmánybíróság hangsúlyozza, hogy „[a] jogszabályokat a bíróságok értelmezik, az Alkotmánybíróság csak az értelmezési tartomány alkotmányos kereteit jelölheti ki. Ez a jogkör azonban nem teremthet alapot arra, hogy minden olyan esetben beavatkozzon a bíróságok tevékenységébe, amikor olyan (állítólagos) jogszabálysértő jogalkalmazásra került sor, mely egyéb jogorvoslati eszközzel már nem orvosolható.” {3325/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [14]} Az Alkotmánybíróság a bírói döntéssel szemben benyújtott alkotmányjogi panasz intézményén keresztül is az Alaptörvényt és az abban garantált jogokat oltalmazhatja {3325/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [13]}. Erre figyelemmel a bírói döntés alaptörvény-ellenességének vizsgálata során az Alkotmánybíróság attól is tartózkodik, hogy a bíróságok felülbírálati jogköréhez tartozó, szakjogi vagy kizárólag törvényértelmezési kérdésekben állást foglaljon {3220/2020. (VI. 19.) AB végzés, Indokolás [21]}.
- [14] Önmagában az, hogy az indítványozó az egyébként megindokolt bírósági döntést megalapozatlannak, okszerűtlennek és magára nézve sérelmesnek tartja, az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint nem értékelhető alkotmányossági kérdésnek. Jelen ügyben is emlékeztetni szükséges arra is az indítványozót, hogy a „bírói döntés elleni alkotmányjogi panasz nem tekinthető a bírósági szervezeten belül jogorvoslattal (már) nem támadható bírói határozatok által okozott valamennyi jogsérelem orvoslása eszközének” {lásd hasonlóan pél-

dául: 3107/2016. (V. 24.) AB végzés, Indokolás [35]; 3493/2021. (XI. 30.) AB végzés, Indokolás [24]]. Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint nem vizsgálja, hogy a bírói döntés indokolásában megjelölt bizonyítékok és megjelenő érvek megalapozottak-e, a jogalkalmazó helytállóan értékelte-e ezeket a bizonyítékokat és érveket, a konkrét ügyben a bírói mérlegelés eredményeként megállapított tényállás, valamint az abból levont következtetés megalapozott-e (elsőként lásd: 3003/2012. (VI. 21.) AB végzés, Indokolás [4]; a legutóbbi gyakorlatból lásd például: 3427/2020. (XI. 26.) AB végzés, Indokolás [12]; 3493/2021. (XI. 30.) AB végzés, Indokolás [25]).

- [15] Az Alkotmánybíróság jelen ügyben rámutat, hogy kivételes, érdemi vizsgálatra okot adó körülmény nem merült fel. Az indítványozó által előadott érvek ezért az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésével összefüggésben nem vetik fel a Kecskeméti Törvényszék döntését érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kételyét, és nem alapoznak meg alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést sem.
- [16] 4. Az Alkotmánybíróság mindezen érvek alapul vételével az alkotmányjogi panaszt az Abtv. 56. § (1)–(3) bekezdések alapján eljárva, az Ügyrend 30. § (2) bekezdés *a*) és *h*) pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2023. október 16.

Dr. Horváth Attila s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Juhász Imre s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Juhász Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Varga Réka s. k.,
előadó alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/252/2023.

• • •